

Затверджено:
наказ ДГЦУ від 05.04.2006 р. № 28/06
із змінами, внесеними наказом ДГЦУ від 16.09.2008 № 70/08

Положення про підсумкові іспити навчальних курсів за напрямками підготовки експертів-гемологів

”Атестація та експертна оцінка дорогоцінного каміння” (ДК1),
”Атестація та експертна оцінка діамантів” (Д1-2),
”Атестація та експертна оцінка дорогоцінного каміння органічного походження” (О1),
”Атестація та експертна оцінка напівдорогоцінного каміння” (НДК1)

Підсумкові іспити мають на меті практичну перевірку знань слухачів за "Навчальною програмою підготовки експертів-гемологів", затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 7 серпня 2001 року № 365, та відповідними Учбово-тематичними планами курсів, затвердженими директором ДГЦУ.

1. Екзаменаційні вимоги

ДК 1

1.1 На іспиті слухач повинен на протязі 6 годин проявити вміння користуватись типовим гемологічним обладнанням та за його допомогою діагностувати 10 дорогоцінних каменів з колекції ДГЦУ на підставі заповнення протоколів їхньої атестації. Колекція включає основні природні дорогоцінні камені, їхні синтетичні аналоги і штучні продукти, які використовуються в ювелірній промисловості та представляють собою фацетовані і кабошоновані ювелірні вставки. На іспиті дозволяється використання методичних посібників й іншої допоміжної літератури.

Д1-2

1.2 На іспиті слухач повинен на протязі 6 годин самостійно відповісти на теоретичні запитання (тести), проявити вміння користуватись типовим гемологічним обладнанням, діагностувати діаманти (три діаманта серед 4 різних огранованих каменів) з колекції ДГЦУ, визначити основні характеристики цих діамантів (вид огранування, масу, колір, чистоту, геометричні параметри, інтенсивність флуоресценції, якість фінішної обробки) у відповідності з ТУ У 36.2–21587162.001–2002, заповнити протоколи атестації діамантів із зарисуванням дефектів. Іспит передбачає визначення кольору і чистоти за двома методичними підходами. На іспиті дозволяється використання методичних посібників й іншої допоміжної літератури.

О1

1.3 На іспиті слухач повинен на протязі 6 годин самостійно відповісти на теоретичні запитання (тести), проявити вміння користуватись типовим гемологічним обладнанням і, застосовуючи це обладнання, діагностувати 5 каменів з екзаменаційної колекції ДГЦУ на підставі заповнення протоколів їхньої атестації, в яких зазначаються основні характеристики дорогоцінного каміння органічного походження. На іспиті дозволяється використання методичних посібників й іншої допоміжної літератури.

НДКІ

1.4 На іспиті слухач повинен на протязі 6 годин самостійно відповісти на теоретичні запитання (тести), проявити вміння користуватись типовим гемологічним обладнанням і, застосовуючи це обладнання, діагностувати 4 каменя з екзаменаційної колекції ДГЦУ на підставі заповнення протоколів їхньої атестації, в яких зазначаються основні характеристики напівдорогоцінного каміння. На іспиті дозволяється використання методичних посібників й іншої допоміжної літератури.

2. Кваліфікаційні документи та порядок складання іспитів

2.1 Слухачам, які виконали всі вимоги учбового плану та успішно склали підсумкові іспити за кожним із напрямів підготовки експертів-гемологів видається “Свідоцтво” про освіту в ДГЦУ за формою, визначену наказом Міністерства фінансів України від 29 січня 1997 року № 19. Слухачам, які не склали іспити, або відмовились від них видається “Довідка” про навчання за програмою відповідних курсів. До "Свідоцтва" та "Довідки" додається оціночна відомість за формою, наведеною у додатку 1 до цього Положення, де зазначаються результати складання іспитів за чотирибальною шкалою ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно") згідно кваліфікаційних вимог, викладених у таблиці 1. Копії "Свідоцтв" та оціночних відомостей зберігаються у ДГЦУ.

2.2 Після успішного складання підсумкових іспитів за кожним із чотирьох вищезазначених напрямів підготовки експертів-гемологів слухачу видається “Свідоцтво про підвищення кваліфікації” спеціалістів з експертизи товарів та послуг (спеціалізація – експерт-гемолог, експерт-оцінювач об'єктів у матеріальній сфері) державного зразка.

2.3 Підсумкові іспити складають в останній день періоду навчання. Крім того, їх можна скласти достроково (у період навчання) чи екстерном* (без навчання) за поданням відповідної заяви на ім'я директора ДГЦУ. Ці іспити виконують протягом 6 годин за кожним із курсів. За один день слухач допускається до складання одного іспиту. В разі негативної спроби дострокового іспиту можна повторно (один раз) перескласти його в останній день періоду навчання.

2.4 В разі негативного складення двох іспитів у період навчання, слухач має право на одну додаткову спробу складання їх без додаткової оплати. Такий іспит складають по закінченню курсу в узгоджені строки.

2.5. В разі негативного складення трьох іспитів (двох у період навчання та одного додаткового), отримання "Свідоцтва" можливо за умовами повторного циклу навчання та/або відповідних іспитів на платній основі за тарифами ДГЦУ.

* - До складання іспитів екстерном за курсом Д1-2 допускаються особи, які ознайомлені із методичними матеріалами щодо оцінки огранених алмазів, викладеними у книзі "Як оцінювати коштовності з дорогоцінних каменів і металів" (К: ТОВ "АЛМА", 2002) видання ДГЦУ, та цим Положенням

2.6 Витяг із цього Положення, який стосується порядку складання іспитів за відповідними напрямками та кваліфікаційних вимог, викладених у таблиці 1, в обов'язковому порядку додається до договорів про підготовку експертів-гемологів у ДГЦУ.

Додаток 1

до Положення про підсумкові іспити навчальних курсів за напрямками підготовки експертів-гемологів, затвердженого наказом ДГЦУ від 05.04.2006 р. № 28/06 із змінами, внесеними наказом ДГЦУ від _____ № _____

**Оціночна відомість
результатів складання іспиту за напрямом підготовки експертів-гемологів**

" _____ "

ПІБ _____

Дата _____

Коди допущених помилок	Результат складання іспиту
_____	☐ — відмінно
_____	☐ — добре
_____	☐ — задовільно
_____	☐ — незадовільно

Члени екзаменаційної комісії:

Керівник учбового курсу:

Таблиця 1 Кваліфікаційні вимоги до складання іспитів

Недоліки та помилки, за якими іспит вважається нескладеним		Допустимі помилки для отримання оцінки			
		задовільно		добре / відмінно	
код	зміст	код	зміст	код	зміст
Курс ДК 1					
21	- неправильна діагностика будь-якого каменя з екзаменаційної колекції	31	- помилки у визначенні методу синтезу штучного каменя		
22	- неправильне визначення походження каменів (природний - штучний)	32	- помилки у визначенні діагностичних властивостей каменів (при правильній діагностиці)	41	- помилки у визначенні властивостей каменів, які не впливають на їхню діагностику (ступінь плеохроїзму, характеристики люмінесценції)
Курс Д1-2					
21	- неправильне визначення виду огранування				
22	- невміння визначити масу діаманта зважуванням на каратних вагах або за розрахунками (для оправлених каменів)				
23	- помилки у визначенні чистоти або кольору діаманта, які виходять за рамки суміжних груп	33	- більше ніж дві помилки у визначенні чистоти або кольору діаманта, які не виходять за рамки суміжних груп	43	- одна-дві помилки у визначенні чистоти або кольору діаманта, які не виходять за рамки суміжних груп
24	- неправильне класифікування діамантів, які відповідають оцінці групи симетрії або якості поліровки "погана"	34	- більше ніж дві помилки у визначенні симетрії або якості поліровки, які не виходять за рамки суміжних груп (крім оцінки "погана" для фінішної обробки)	44	- одна-дві помилки у визначенні симетрії або якості поліровки діаманта, які не виходять за рамки суміжних груп (крім оцінки "погана" для фінішної обробки)
25	- неправильне класифікування діамантів, які відповідають оцінці групи геометричних параметрів С	35	- методичні помилки визначення групи геометричних параметрів А і В (невміння правильно класифікувати діаманти за цими групами)	45	- похибки визначення параметрів пропорцій, які пов'язані з точністю вимірювань на пропорціоноскопі та стосуються межових значень для груп А і В *)
26	- більше ніж чотири помилки у відповідях на теоретичні запитання тестів та/або невірне маркування	36	- три-чотири помилки у відповідях на теоретичні запитання тестів (крім питання щодо маркування)	46	- одна-дві помилки у відповідях на теоретичні запитання тестів (крім питання щодо маркування)
		37	- невідповідність рисунку розташування дефектів реальній чистоті, в т. ч. зарисовування неіснуючих дефектів та/або незарисовування існуючих дефектів	47	- непропорційне зарисовування дефектів (занадто великі чи занадто малі символи)

Курс О1

21	- неправильна діагностика будь-якого каменя з екзаменаційної колекції	31	- дві помилки у визначенні критеріїв якості каменя (перлини)	41	- одна помилка у визначенні критеріїв якості каменя (перлини)
22	- неправильне визначення походження каменя та способу його утворення	32	- неправильне визначення різновиду каменя (бурштину) при правильній діагностиці виду	42	- неправильне визначення властивостей каменя, які не впливають на його діагностику (бурштин - просвічування)
23	- дві помилки у відповідях на теоретичні запитання тестів	33	- одна помилка у відповідях на теоретичні запитання тестів		

Курс НДК1

21	- неправильна діагностика будь-якого каменя з екзаменаційної колекції	31	- неправильне визначення різновиду каменя при правильній його діагностиці		
		32	- помилки у визначенні діагностичних властивостей каменів (при правильній діагностиці)	42	- неправильне визначення властивостей каменя, які не впливають на його діагностику (просвічування, блиск)
23	- дві помилки у відповідях на теоретичні запитання тестів	33	- одна помилка у відповідях на теоретичні запитання тестів		

Примітка. Відмінну оцінку отримують слухачі, які склали іспит без помилок або з помилками, відміченими у таблиці зірочкою.